

VoorSprong, spelenderwijs woorden leren

Een van de organisaties waar Prokino mee samenwerkt is de Stichting voor Landelijk Onderwijs aan Varende Kinderen, LOVK. De LOVK is in Nederland de specialist in onderwijs in thuissituaties. Voor ouders die varen op een (binnenvaart)schip en zelf hun kind(eren) les geven, heeft de LOVK effectief lesmateriaal voor aan boord ontwikkeld. Voor peuters vanaf drie jaar is dat VoorSprong. De LOVK heeft in samenwerking met Prokino VoorSprong doorontwikkeld om het ook bruikbaar te maken voor de kinderopvang. Voordeel van VoorSprong voor de kinderopvang is dat door de geprotocoliseerde werkwijze pedagogisch medewerkers kunnen volstaan met minder voorbereidingstijd dan bij een VVE-programma waarbij zij zelf activiteiten dienen op te zetten.

Betekenisvol leren

Het speelleerprogramma VoorSprong gaat uit van het principe van betekenisvol leren. Dit houdt in dat woorden in herkenbare en zinvolle contexten worden aangeboden en aangeleerd. Zo wordt aangesloten bij het gegeven dat leren betekenis moet hebben, relevant en functioneel moet zijn. Uitgaan van betekenisvolle leersituaties en een rijke leeromgeving, maakt dat kinderen ook willen ontdekken en leren.

In VoorSprong worden kinderen op een volwaardige manier betrokken bij hun eigen leerproces. Ook dit gebeurt binnen levensechte situaties, passend in hun eigen belevingswereld. Daarbij wordt ruimte geboden aan het gegeven dat situaties vanuit meerdere invalshoeken benaderd kunnen worden. Overleg, samenwerking en interactie krijgen in alle activiteiten daadwerkelijk gestalte, waarbij ook reeds aanwezige kennis geïntegreerd wordt in de nieuwe leerstof. Een peuter heeft veel vrij spel, maar vrij spel moet niet als vrijblijvend gezien worden. Wat van groot belang is, is de rol van de begeleider in dit spel.

De pedagogisch medewerker vanuit de visie betekenisvol leren

Het instappen van de pedagogisch medewerker in het spel vanuit de visie van betekenisvol leren wordt anders benaderd. De pedagogisch medewerker breekt niet in tijdens het spel, en benadert het spel niet als buitenstaander door vragen te stellen, of opmerkingen te maken. Kinderen leren zelf ook in hun rol te blijven. Ze kunnen vanuit het spel volop ideeën op doen, en leren zelf oplossingen voor problemen bedenken. De begeleider is *onderdeel* van het spel.

Op deze manier kunnen kinderen woorden heel snel leren binnen de betekenisvolle context van het spel. Neem als medewerker je rol in, breng nieuwe situaties en nieuwe woorden in het spel, en de kinderen zullen het spelenderwijs leren.

De (werk)plannen

Binnen het betekenisvol leren neemt het bedenken van oplossingen en het maken van plannen een belangrijke plaats in. Peuters worden in de thema's van VoorSprong voortdurend uitgedaagd om zelf met ideeën en oplossingen te komen. Er komen tijdens het spel in de thema's allerlei zaken aan bod die vragen om ideeën c.q. oplossingen van de peuter zelf. De vragen 'wat' en 'hoe' worden telkens weer aan de peuter voorgelegd. Om peuters hier steeds meer inzicht in - en grip op - te laten krijgen zet je de plannen die je met de peuter maakt op papier. Zo breng je hem een aantal vaardigheden bij. Door regelmatig (werk)plannen te maken leer je peuters een oplossingsgerichte houding aan.

Je leert en helpt de peuter:

- om zijn gedachten te structureren en te bedenken wat hij zelf weet en wil;
- om dat wat in zijn hoofd zit ook te verwoorden;
- betekenis te hechten aan schrift;
- vooruit te kijken naar de volgende activiteit;
- terug te kijken naar de vorige activiteit en plannen die gemaakt zijn weer te herinneren en te verwoorden;
- stap voor stap te werk te gaan.

Ouderparticipatie

Het programma VoorSprong is zo ontwikkeld dat ouders het ook kunnen uitvoeren. Er is geen didactische achtergrond vereist. Zo zijn de activiteiten zeer gedetailleerd uitgewerkt en uitgeschreven. VoorSprong richt zich met name op de taalontwikkeling. Binnen elk thema wordt een 20-tal nieuwe woorden aan de kinderen aangeboden, met als doel dat de kinderen deze woorden actief beheersen na afronding van het thema. Door de beschreven activiteiten uit te voeren zoals beschreven, worden alle woorden aangeboden volgens een vaste methodiek. Bij elk thema zijn checkmomenten ingebouwd om na te gaan of de kinderen de woorden ook daadwerkelijk beheersen. En zo niet, dan zijn er herhalingsoefeningen om die alsnog te bereiken.

